

VIZIUNE, MISIUNE, VALORI

Starea de fapt la momentul 2013 (momentul t₀, scenariul fără intervenție)

În prezent, Regiunea Nord-Est este competitivă pe plan european în special prin produse cu valoare adăugată scăzută, al căror atuu principal este prețul (mai scăzut datorită avantajelor de costuri). Inovația rămâne cantonată încă în anumite zone de excelență, fără ca impactul ei să se disemineze la nivelul tuturor firmelor din economie. Dezvoltarea este îngreunată de calitatea pregătirii și disponibilitatea forței de muncă, precum și de insuficiența dezvoltare a rețelelor de afaceri și a clusterelor. Ca atare, într-un scenariu fără intervenție, actualul profil economic regional ar fi unul nesustenabil pe termen lung, blocând în continuare Regiunea pe ultimul loc la nivel național din punct de vedere al PIB/locuitor.

Viziunea de dezvoltare la orizontul anului 2027 (momentul t₁, scenariul cu intervenție)

Regiunea Nord-Est transferă, creează și transpune în practică inovație de o manieră sistemică, în principal în patru sectoare-cheie – sectorul agroalimentar, confecții-textile, IT&C și biotehnologii. Aceste domenii de specializare inteligentă:

- transformă resurse locale în produse cu valoare adăugată ridicată,
- au efecte de antrenare și multiplicare asupra celorlalte ramuri ale economiei regionale,
- sunt înalt competitive pe plan mondial,
- asigură un profil sustenabil economiei regionale.

În acest context, Regiunea se plasează pe locul patru în ierarhia națională din punct de vedere al prosperității, măsurată prin PIB/locuitor.

Misiunile actorilor-cheie regionali pentru implementarea viziunii (intervenția, în perioada t₁-t₀)

- Clusterelor regionale – generează inovație și o diseminează la nivelul tuturor firmelor din sector;
- Sistemul de învățământ – formează o forță de muncă conectată cu cele mai noi tehnologii și promovează o cultură a inovării în rândul generațiilor tinere;
- Administrația publică – este un broker de rețele regionale, sprijină prin infrastructuri, lobby și animare funcționarea sistemelor de inovare și monitorizează strategia de specializare inteligentă;
- Generația tânără – înființează firme inovative în Regiune.

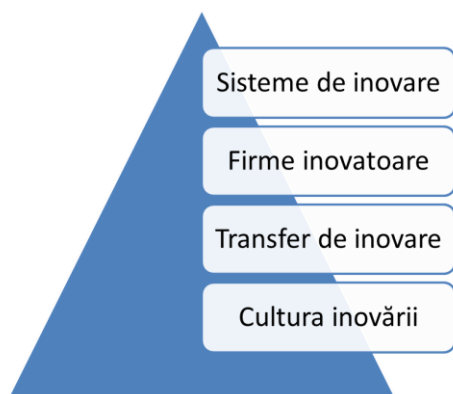
Valorile-cheie care vor anima actorii regionali în îndeplinirea misiunii care le revine sunt:

- Parteneriatul
- Creativitatea
- Munca
- Responsabilitatea

Sloganul „Nord-Est - inteligență prin oameni și produse locale”

Obiectivul global al strategiei: „Creșterea prosperității Regiunii și a locuitorilor ei” - măsurată prin intermediul indicatorului PIB/locuitor – propus a crește cu 25% la momentul t₁ față de t₀

STRUCTURA STRATEGIEI DE SPECIALIZARE INTELIGENTĂ REGIUNEA NORD-EST, 2014-2020

Strategia de specializare inteligentă a Regiunii Nord-Est este gândită să intervină la patru mari niveluri:

Prioritatea orizontală 1 – nivelul **culturii inovării** în Regiune. Acest nivel este unul de bază, fundamental, absolut necesar pentru reușita, pe termen lung, a tuturor celorlalte măsuri ale strategiei. Aceasta deoarece el adresează atât problema mentalităților – cele care creează contextul în care vor fi folosite echipamentele, clădirile sau serviciile de inovare, mai ales la nivelul generațiilor viitoare – cele care vor fi beneficiare ale investițiilor prezente în inovare și responsabile pentru gestionarea acestora în viitor.

În esență, această prioritate are ca și grup țintă **elevii, studenții și masteranzii** din organizațiile de învățământ din Regiune.

Prioritatea orizontală 2 – nivelul **transferului de inovare** către Regiune. Această prioritate pornește de la realitatea că majoritatea inovării, în orice domeniu, este generată în afara Regiunii și trebuie transferată, de o manieră inteligentă, în Regiune. Un rol esențial în acest sens îl au organizațiile de formare, cele care au, prin natura activității lor, o dublă deschidere: către tendințele mediului extern și către economia regională. Mecanismul prin care ele pot asigura transferul de tehnologie, know-how și bune practici este prin intermediul formării viitorilor antreprenori sau angajați.

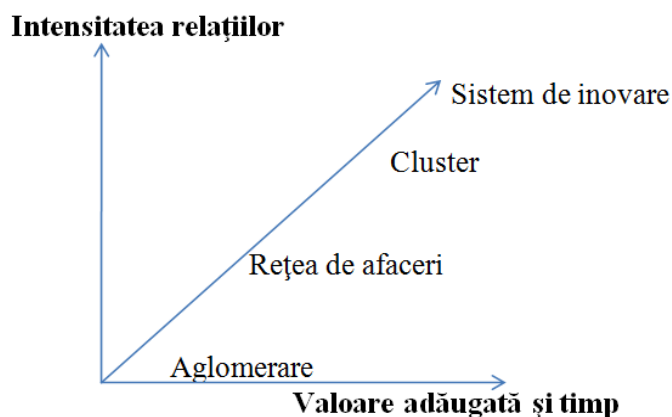
În esență, această prioritate are ca și grup țintă **cadrele didactice** din Regiune.

Prioritatea orizontală 3 – nivelul **firmelor inovatoare nou create** în Regiune. Nu este de ajuns să pregătim, la nivel înalt, tineri cu competențe de inovare deosebite – ea trebuie și încurajată să demareze noi afaceri, capabile să valorifice rezultatele cercetărilor din domeniile prioritare.

În esență, această prioritate are ca și grup țintă **noii antreprenori**, care trebuie sprijiniți atât financiar, cât și prin servicii de asistență.

Prioritatea orizontală 4 – nivelul **sistemelor de inovare** din Regiune. Pentru a nu rămâne un rezultat întâmplător al unei conjuncturi fericite (de tipul „omul sfințește locul”) inovarea trebuie sprijinită de o manieră sistemică. Din acest punct de vedere, în Regiunea Nord-Est se consideră că soluția optimă de acțiune este prin intermediul creării, consolidării și sprijinirii rețelelor de afaceri și a clusterelor de a demara activități de cercetare-dezvoltare-inovare.

Modelul conceptual care stă la baza acestei priorități de intervenție este cel propus de către Kristofer Erlandsson. Conform acestuia, sectoarele economice dezvoltă sisteme inovative printr-un proces ilustrat în graficul următor:

Procesul de clusterizare poate fi reprezentat în timp astfel:

- Într-o primă fază, analiza datelor statistice poate permite punerea în evidență a unor **aglomerări** – concentrări geografice de firme activând în același sector;
- În faza a doua, pe măsura dezvoltării spiritului asociativ, între companiile din cadrul aglomerării încep să se dezvolte relații de afaceri și interdependențe – ceea ce duce la formarea de diverse tipuri de **rețele de afaceri** – de la lanțuri de valoare integrate până la asociații sectoriale;
- În timp, aceste rețele de afaceri își pot dezvolta structuri de coordonare și management, pot oferi o serie de servicii pentru membri (de la marketing la lobby și reprezentare) și pot implementa proiecte strategice pentru dezvoltarea întregii rețele – care se transformă, astfel, într-un **cluster**. Adesea, în acest proces sunt atrase și organizații din domenii adiacente – furnizori, distribuitori, clienți, prestatori de servicii-suport, autorități ale administrației publice locale, universități și furnizori de formare, institute de cercetare etc.
- În fine, clusterelor pot folosi acest potențial de acțiuni sinergice pentru a gândi și dezvolta proiecte de cercetare-dezvoltare comune, pentru facilitarea transferului de tehnologii și bune practici și pentru identificarea oportunităților de inovare și diversificare a produselor oferite, în vederea creării sau menținerii de avantaje competitive – ceea ce transformă clusterul într-un **sistem de inovare**.

În esență, această prioritate are ca și grup țintă toate **organizațiile cuprinse în cadrul rețelelor de afaceri și a clusterelor** constituite în domeniile prioritare de specializare inteligentă a Regiunii Nord-Est: companii, universități și institute de cercetare, licee profesionale și tehnice, structuri de sprijin și intermediere - camere de comerț, parcuri de afaceri, bănci, firme de consultanță, administrații publice locale etc.

Această modalitate de structurare a strategiei permite evitarea suprapunerilor între diferitele priorități de intervenție și asigură apariția de efecte sinergice între intervențiile la nivelul diferitelor grupuri-țintă – de exemplu:

- finanțarea directă a acțiunilor de cercetare-dezvoltare a întreprinderilor se propune a fi realizată doar în contextul rețelelor de afaceri sau a clusterelor, pentru a maximiza impactul fondurilor cheltuite, prin diseminarea rapidă a rezultatelor obținute la nivelul întregului sector;

- finanțarea proiectelor de cercetare-dezvoltare ale universităților și institutelor de cercetare se propune a fi realizată doar în contextul rețelelor de afaceri sau a clusterelor, pentru a asigura caracterul aplicativ și transferul imediat al rezultatelor obținute către mediul privat etc.

Prioritatea orizontală 1: Promovarea unei culturi a inovării la nivel regional

Măsura 1.1. Dezvoltarea competențelor de inovare în rândul elevilor și studenților

Acțiuni propuse:

- A111: Stimularea cercetării și a atitudinilor inovative prin programe educaționale
 - Tipuri de proiecte propuse:
 - Dotarea laboratoarelor de specialitate și a bazelor de pregătire cu echipamente necesare pentru desășurarea de activități practice și experimente în școli, licee și universități;
 - Programe de formare și schimb de experiență pentru cadrele didactice din Regiune, în vederea creșterii numărului de activități practice și experimente la clasă/curs/seminar;
 - Achiziția și implementarea de soluții software antiplagiat, pentru stimularea unei abordări inovative, originale a temelor de cercetare încă de pe băncile sistemului de învățământ;
- A112: Creșterea rolului activităților extrașcolare în promovarea creativității și atitudinilor inovative
 - Tipuri de proiecte propuse:
 - Sprijin pentru Cluburile copiilor și alte tipuri de cercuri școlare (achiziții de echipamente, renovări și modernizări de spații) pentru atragerea elevilor și studenților în activități extrașcolare cu specific tehnic;
 - Organizarea, pentru elevi și studenți, a unor competiții de idei și proiecte inovative, în parteneriat cu firme din Regiune – gen „Olimpiada micilor inventatori”;
 - Sprijinirea financiară a elevilor și a studenților din Regiune să participe la competiții de idei și proiecte inovative organizate pe plan național sau internațional.

• Idee de proiect: Ateliere de tricotaj

Un exemplu de proiect relevant vine din sectorul prioritar confecției-textile, unde întreprinderile din domeniu se plâng de dificultatea de a găsi personal dispus să se angajeze - printre altele, și datorită unei *imagini deficitare* a sectorului. În acest sens, s-a dat ca exemplu anecdotic experiența unui cadru didactic de la o facultate de profil, care, prezentând elevilor de clasa a XII-a posibilitățile de studiu în domeniu, a fost completat de dirigintă cu următorul mesaj: „Deci, dacă nu intrați nicăieri altundeva, puteți să vă orientați către industria ușoară”... E evident, în acest context, că e nevoie de gândirea unei campanii integrate pentru îmbunătățirea percepției sectorului la nivelul potențialei forțe de muncă - iar aceasta se poate realiza cu succes doar dacă eforturile încep de foarte de vreme, încă de pe băncile școlii. O idee de proiect în acest sens ar reprezenta-o organizarea unor ateliere de tip after-school, în care elevii să confecționeze din materiale textile diverse accesorii – de la poșetuțe la jucării etc. În timp, activitatea din aceste ateliere poate deveni tot mai complexă, antrenând elevii să descopere, prin joc, frumusețea domeniului.

Măsura 1.2. Realizarea de contacte între elevi și studenți și firmele inovatoare din sectoarele prioritare

- A121: Familiarizarea elevilor și studenților cu nivelul tehnologic actual din întreprinderile inovative
 - Tipuri de proiecte propuse:
 - Revitalizarea vizitelor de studiu realizate de clasele de copii și studenți în întreprinderi și acompanierea acestora de programe de instruire (de tipul „cum se fabrică...”)

- Organizarea unor stagii de practică / internship plătite ale elevilor, studenților și ale masteranzilor în întreprinderile inovative.

- **Idee de proiect: Internshipuri plătite în sectorul IT&C**

Un exemplu de proiect relevant vine din sectorul prioritar IT&C, unde întreprinderile din domeniu se plâng de dificultatea de a găsi personal - printre altele, datorită unui nivel de pregătire deficitar al potențialilor candidați. Aceștia nu sunt la curent cu limbajele de programare solicitate și nu dispun de competențe primare de lucru într-o echipă de proiect IT. O soluție practică acum pentru soluționarea acestei probleme o reprezintă organizarea de stagii de internship; acestea însă, nu funcționează în mod optim, deoarece nu sunt plătite – ba mai mult chiar, uneori ele impun studenților costuri suplimentare (de exemplu, cazarea în cămin pe perioada vacanței e mult mai scumpă decât în timpul anului). Din acest motiv, mulți studenți preferă să-și investească timpul mai degrabă în a lucra degrabă ca free-lanceri în proiecte remunerate – care, însă, nu le permit nici să-și sistematizeze cunoștințele, nici să-și dezvolte abilitățile de muncă în echipă. În acest context, o finanțare a internshipurilor se impune ca necesară pentru creșterea atractivității și impactului lor.

Prioritatea orizontală 2: Sprijinirea organizațiilor din sistemul de învățământ și cercetare ca factori de diseminare a inovației în economia regională

Măsura 2.1: Creșterea capacității organizațiilor din sistemul de învățământ de a absorbi cunoaștere și inovație generată în afara regiunii

Acțiuni propuse:

- A211: Sprijinirea cadrelor didactice în familiarizarea cu noile trenduri și tehnologii din domeniul sectoarele prioritare (prin realizarea de studii de caz și derularea de proiecte de cercetare în întreprinderile inovative din Regiune sau din afara Regiunii, participarea la evenimente care prezintă produse și tehnologii inovative - ex. târguri, expoziții, congrese etc.);
- A212: Sprijin pentru actualizarea bazei informaționale a organizațiilor din sistemul de învățământ și cercetare (prin achiziția de publicații, abonamente la jurnale, biblioteci și baze de date de specialitate) și oferirea accesului gratuit la aceste informații tuturor celor din sistem – de la elevi și studenți la profesori și cercetători;

- **Idee de proiect: Conexiunea cu tendințele modei**

Un exemplu de proiect relevant vine din sectorul prioritar confecției-textile, unde întreprinderile din domeniu se plâng de faptul că profesorii care asigură pregătirea elevilor și studenților în domeniul confecției-tricotaje sunt rupți de realitatea ultimelor tendințe din industria modei. Ca atare, e greu să găsești pe piața muncii absolvenți capabili să creeze modele compatibile cu ceea ce se cere în prezent – sau, chiar mai mult, compatibile cu ceea ce se va cere pe piață mâine. Problema este una semnificativă pentru cei care se adresează segmentului fast fashion și si-ar dori să devină furnizori pentru magazine specializate. În acest context, s-a sugerat ideea unui program de vizite de studiu ale cadrelor didactice la principalele evenimente din domeniu, cu o componentă foarte activă de diseminare a acestor experiențe către studenți.

Măsura 2.2: Utilizarea cunoașterii și inovației pentru formarea unei forțe de muncă înalt competitive

Acțiuni propuse:

- A221: Dezvoltarea și implementarea de noi programe educaționale (specializări la nivel de liceu și școală profesională, școală post-liceală, licență și masterat) care să deservească domeniile regionale de specializare inteligentă;
- A222: Dezvoltarea „parteneriatelor de curiculă” între cadrele didactice și întreprinderi din Regiune, în vederea actualizării tematicii cursurilor predate în școli și universități.

- **Idee de proiect: Formarea de mecanizatori pentru agricultură**

Un exemplu de proiect relevant vine din sectorul prioritar agro-alimentar, unde întreprinderile din domeniu se plâng de faptul că nu mai găsesc pe piața forței de muncă mecanizatori calificați. Cei care sunt angajați pe aceste posturi nu sunt familiarizați cu tehnologia de ultimă generație și, ca atare, nu o pot folosi la maximum ei de potențial (utilizează tractoarele inteligente ca pe tractoarele din anii '80). Ca atare, se impune analiza ofertei de profile de pregătire (atât la nivel de specializări, cât și de curiculă) în învățământul profesional și tehnic din Regiune, pentru a asigura sprijinul de forță de muncă bine pregătită, de care are nevoie dezvoltarea agriculturii.

Prioritatea orizontală 3: Sprijinirea creării de noi întreprinderi inovative în Regiunea Nord-Est

Măsura 3.1: Servicii de asistență pentru transformarea ideilor inovative în idei de afaceri

Acțiuni propuse:

- A311: Înființarea de mini-incubatoare de afaceri în instituțiile învățământ profesional și tehnic și în universități
 - Tipuri de proiecte propuse:
 - Implicarea profesorilor în oferirea pentru elevi și studenți a unor cursuri de antreprenariat, asistență pentru scrierea de planuri de afaceri, mentorat și coaching pentru dezvoltarea de idei de afaceri inovative;
 - Implementarea unor programe de tipul „întreprinderi simulate” pentru facilitarea transunerii în practică a ideilor inovative ale elevilor și studenților;
 - Acordarea de sprijin pentru elaborarea de analize de piață și studii de marketing.
- A312: Sprijinirea inițiativelor private de tipul „hub de afaceri”, platforme deschise de colaborare menite să ofere suport noilor întreprinzători
 - Tipuri de proiecte propuse:
 - Oferirea de training și consultanță noilor întreprinzători pentru dezvoltarea afacerii;
 - Oferirea de spații cu chirie subvenționată întreprinzătorilor în fazele inițiale de dezvoltare a afacerii;
 - Dezvoltarea de inițiative de tip „resurse împărtășite”;
 - Activități de consultanță pentru înființarea de start-up-uri și spin-off-uri inovative

Măsura 3.2.: Implementarea de instrumente financiare pentru sprijinirea înființării de noi companii inovative în regiune

Acțiuni propuse:

- A321: Atragerea de fonduri private pentru susținerea înființării de companii inovative
 - Tipuri de proiecte propuse:
 - Dezvoltarea unei rețele de business-angels;
 - Atragerea în Regiune a unor fonduri de capital de risc;
- A322: Instituirea unor scheme de finanțare pentru înființarea de întreprinderi inovative
 - Tipuri de proiecte propuse:
 - Scheme de microcreditare pentru idei de afaceri inovative;

- Credite cu dobândă subvenționată pentru idei de afaceri inovative.

- **Idee de proiect: Dezvoltarea sectorului de jocuri pentru telefoane inteligente**

Un exemplu de proiect relevant vine din sectorul prioritar IT&C, care asistă, în prezent, la o explozie a jocurilor pentru telefoane mobile, stimulată de succesul unor aplicații de tip Angry Birds sau Plants vs. Zombies. Acestea nu devin doar mai diverse, ci și tot mai ușor de realizat, existând deja anumite soluții prefabricate (de tip *game developer tools*), ce necesită doar un concept inteligent și o modalitate inovativă de promovare pentru a se transforma în jocuri de succes. În acest sens, noua generație de gameri are la dispoziție toate mijloacele tehnice pentru a pătrunde pe această piață, necesitând doar îndrumare, asistență și finanțare pentru a înregistra într-un timp scurt, milioane de vânzări.

Prioritatea orizontală 4: Sprijinirea inițiativelor de clusterizare existente și emergente, ca suport pentru dezvoltarea sistemului regional de inovare

Măsura 4.1: Crearea și consolidarea rețelelor de afaceri

Acțiuni propuse:

- A411: Înființarea de rețele regionale de afaceri orizontale (de exemplu, asociații sau grupuri de producători) sau verticale (de tipul lanțuri de valoare), instituționalizarea lor și sprijinirea acestora pentru atragerea de noi membri
 - Tipuri de proiecte propuse:
 - Proiecte de informare: campanii de informare și promovare, participarea la târguri, expoziții, simpozioane, congrese și evenimente naționale și internaționale etc
 - Proiecte de resurse umane: crearea, atestarea și finanțarea „brokerilor de rețele”, oferirea de oportunități de învățare (formală sau informală) pentru organizații membre care doresc să adere la rețea;
 - Proiecte de animare: programe de tip hosted-buyers, organizarea de evenimente de networking pentru animare și facilitare rețele.
- A412: Sprijin pentru creșterea capacității de acțiune integrată a rețelelor regionale de afaceri.
 - Tipuri de proiecte propuse:
 - Atragerea de noi membri prin oportunități de promovare & networking online, prin intermediul portalurilor specializate;
 - Dezvoltarea/achiziția, precum și implementarea de soluții de software integrate la nivelul rețelei de afaceri (de exemplu, soluții ERP integrate pentru membrii unui lanț de valoare);
 - Proiecte de consultanță – sprijin pentru implementarea unor standarde solicitate a fi respectate de membrii rețelei de afaceri (de exemplu, sisteme de management pentru toți membrii unui lanțului valoric, implementarea de etichete pentru toți membrii unei rețele de producători etc.)
 - Programe comune de formare, pentru o mai bună integrare a firmelor membre într-o rețea de afaceri (de exemplu, într-un lanț valoric).

- **Idee de proiect: Grupuri de producători**

Un exemplu de proiect relevant vine din sectorul prioritar agroalimentar, unde există numeroase aglomerări de producători de mici dimensiuni, mai ales în domeniul agricol. În ciuda existenței unor măsuri specifice în

actuala perioadă de programare pentru formarea grupurilor de producători, există încă un potențial deosebit pentru asociere în mediul rural. În acest fel, creându-se o masă critică și, implicit, o putere suplimentară de negociere, agricultorii vor putea obține prețuri mai bune de desfacere, vor putea avea acces la noi categorii de clienți și vor putea chiar susține proiecte de creare de centre de colectare, ca prim pas pentru o mai bună valorificare a producției proprii.

Măsura 4.2: Crearea și consolidarea clusterelor

Acțiuni propuse:

- A421: Sprijin pentru managementul clusterelor
 - Tipuri de proiecte propuse:
 - Training specializat pentru managementul clusterelor;
 - Sprijin pentru elaborarea, monitorizarea, evaluarea și revizuirea periodică a strategiilor / planurilor de dezvoltare ale clusterelor
- A422: Sprijin pentru dezvoltarea serviciilor oferite membrilor clusterului
 - Tipuri de proiecte propuse:
 - Dezvoltarea de inițiative de tip „resurse împărtășite” între membrii clusterului;
 - Achiziția / construcția, dezvoltarea / reabilitarea / modernizarea de spații pentru furnizarea de servicii membrilor clusterului;
 - Achiziția de echipamente necesare pentru furnizarea de servicii membrilor clusterului;
 - Achiziția de active nemateriale necesare pentru furnizarea de servicii membrilor clusterului (licențe, patente etc.);
 - Dezvoltarea/achiziția, precum și implementarea de soluții de software specializat pentru prestarea de servicii membrilor clusterului;
 - Finanțarea obținerii autorizațiilor necesare pentru prestarea de servicii pentru membrii clusterului;
 - Sprijin pentru acreditarea serviciilor oferite membrilor clusterului;
 - Training pentru prestatorii de servicii pentru membrii clusterului.
- A423: Sprijin pentru cooperarea inter-cluster și internaționalizarea clusterelor
 - Tipuri de proiecte propuse:
 - Participarea managementului clusterelor la evenimente naționale și internaționale de profil;
 - Înscrierea clusterelor în rețele internaționale de profil;
 - Vizite de studiu în parteneriat cu alte cluster similare din Uniunea Europeană.

• Idei de proiecte: Centrele de servicii

Idei de proiecte relevante regăsim atât în mai multe sectoare prioritare, astfel: în sectorul confecției-textile centrul de servicii propus e un centru de moștrare, care eficientizează activitatea de moștrare pentru potențiali clienți interesați să verifice calitatea ofertelor firmelor din cluster. În sectorul IT&C acest centru îmbracă forma unei „universități corporatiste” – un program integrat de formare, susținut de trainerii din partea firmelor membre ale celor două cluster, menit să asigure resursă umană pregătită corespunzător și să faciliteze includerea absolvenților în inițiative de tip „resurse împărtășite”. În fine, în domeniul biotehnologiilor, acest centru ia forma unui centru de studii clinice, menit să aducă pe piață un serviciu integrat, rezultat din colaborarea entităților din cluster, dedicat atât intern, cât și cu potențial de comercializare pentru firme din afara clusterului și din afara Regiunii.

Măsura 4.3: Sprijinirea clusterelor consolidate în a se dezvolta ca și sisteme de inovare

Acțiuni propuse:

- A431: Finanțarea unor proiecte de cercetare aplicativă la nivel de cluster, realizate în parteneriat între mediul privat și entitățile de cercetare
 - Tipul de proiecte propuse:
 - Acțiuni de coordonare, consultanță și animare pentru formarea de parteneriate științifice și economice între entități de CD și întreprinderi;
 - Finanțarea proiectelor de cercetare-dezvoltare inovative derulate în parteneriat între entități de CDI și întreprinderi din cluster;
- A432: Finanțarea extinderii și modernizării infrastructurii de CDI de la nivelul întreprinderilor din clusterelor regionale
 - Tipul de proiecte propuse:
 - Investiții în achiziția de echipamente, construirea, extinderea, reabilitarea și modernizarea spațiilor necesare derulării de activități de cercetare-dezvoltare-inovare de la nivelul întreprinderilor din regiune
- A433: Finanțarea transferului de tehnologie, know-how și bune practici la nivel de cluster
 - Tipul de proiecte propuse:
 - Furnizarea de servicii specializate de consultanță în domeniul inovării pentru întreprinderile membre ale clusterelor, inclusiv realizarea de audituri tehnologice
 - Furnizarea de servicii de formare și informare în domeniul inovării pentru întreprinderile membre ale clusterelor

- **Idei de proiecte: Proiecte de cercetare aplicativă, derulate în parteneriat**

Idei de proiecte relevante regăsim atât în mai multe sectoare prioritare, astfel: în sectorul agroalimentar, tema de cercetare cea mai promițătoare identificată, cu potențial de antrenare a tuturor organizațiilor din cluster, atât pe parcursul proiectului, cât mai ales după finalizarea acestuia (în etapa de valorificare a rezultatelor) a fost agromecatronică. În domeniul biotehnologiilor, s-au adus în discuție biofertilizatorii, ca produs inovativ cu un potențial deosebit de a stimula agricultura ecologică și de a îmbunătăți siguranța alimentelor. În fine, în domeniul confecțiilor-textilelor, o temă interesantă de cercetare o reprezintă materialele inteligente, care încorporează elemente ce țin de nano-tehnologii, software sau fibre și fire speciale.